

Zbawienie w planach Bożych

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- wyjaśnienie prawdy o powszechności zbawienia;
- omówienie prawdy o zbawieniu przez Kościół.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wyjaśnia, co to znaczy, że każdy może być zbawiony;
- tłumaczy, czym są kręgi przynależności do Kościoła;
- omawia prawdę o zbawieniu przez Kościół;
- tłumaczy wyjątkowość Kościoła katolickiego;
- podaje przykłady, w jaki sposób pielęgnować własną tożsamość chrześcijanina.

Pojęcia i postaci

zbawienie, kręgi przynależności do Kościoła katolickiego, tożsamość chrześcijanina.

Wartości

zbawienie przez Kościół.

Metody i środki

praca z tekstem Pisma Świętego, burza mózgów, miniwykład (dialogowa), praca z podręcznikiem, pogadanka.

Propozycja realizacji

Modlitwa na rozpoczęcie

Ojcze nasz.

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele w języku ucznia: będę potrafił wyjaśnić, co rozumiemy pod pojęciem powszechności zbawienia; będę wiedział, dlaczego do zbawienia potrzebujemy Kościoła; będę potrafił wyjaśnić, czym są kręgi przynależności do Kościoła.

Metoda – praca z tekstem Pisma Świętego. Jezus większość swojego czasu poświęcał na nauczanie Żydów i czynienie cudów w ich gronie. Jednak zarówno On, jak i później Apostołowie, nie ograniczali się tylko do narodu Izraela.

Zadaniem uczniów jest odnalezienie w Piśmie Świętym następujących fragmentów, przeanalizowanie ich i zapisanie w zeszytach, do kogo zwracał się Jezus, a później Apostołowie. Wskazane fragmenty to:

Mk 7, 24–30; Mt 8, 5–13; J 4, 39–42; Dz 10, 24–33; Dz 17, 16–23.

(Jeżeli nie ma w klasie odpowiedniej liczby egzemplarzy Pisma Świętego, można wydrukować te fragmenty i rozdać kartki z tekstem uczniom).

Po skończonej pracy uczniowie czytają swoje notatki, a nauczyciel sprawdza, czy odpowiedzi są poprawne. Następnie wyjaśnia, że pomimo iż Jezus nauczał i czynił cuda wobec Izraelitów, nie ograniczył tylko do nich swojej działalności. On i Apostołowie głosili Ewangelię również wyznawcom innych religii. Powodem tego jest pragnienie Boga, by każdy człowiek był zbawiony. Zbawienie przecież nie jest zarezerwowane tylko dla jednego narodu czy grupy osób, każdy może na nie liczyć. Dlatego mówimy o powszechności zbawienia. Jezus umarł i zmartwychwstał, żeby odkupić każdego człowieka, niezależnie od tego, kiedy ten żyje, czym się zajmuje, jaki ma status społeczny. Nie oznacza to jednak, że każdy automatycznie będzie zbawiony. Bóg nie robi niczego wbrew woli człowieka. O powszechności zbawienia mówimy więc raczej w nadziei na jego uzyskanie.

Metoda – burza mózgów. Nauczyciel pisze na tablicy hasło: „Kościół”. Następnie prosi uczniów, by powiedzieli, z czym im się ono kojarzy. Gdy uczniowie skończą podawać swoje propozycje, nauczyciel wskazuje na

te, które mówią o obecności Boga, sakramentach, łasce, zbawieniu, wierze (jeżeli uczniowie sami nie podadzą tych propozycji, należy ich naprowadzić). Podsumowując, nauczyciel wyjaśnia, że Kościół to wspólnota wierzących, w której przez sakramenty działa sam Bóg. On dał je nam dla naszego zbawienia. Kościół jest więc wspólnotą, w której jest obecny Jezus zbawiający człowieka. Dlatego potrzebujemy Kościoła dla naszego zbawienia i mówimy: „Poza Kościołem nie ma zbawienia”.

Metoda – miniwykład (dialogowany). Nauczyciel zbiera wnioski z pierwszej fazy lekcji: Każdy człowiek jest zaproszony do zbawienia i poza Kościołem nie ma zbawienia. Następnie prosi uczniów, by wyjaśnili, jak według nich można pogodzić te dwie, na pierwszy rzut oka sprzeczne ze sobą, stwierdzenia. Nauczyciel wyjaśnia, że mówimy o kręgach przynależności do Kościoła. Są ci, którzy do niego należą w pełni, ale są również i tacy, którzy tylko częściowo mają udział w tej wspólnotcie, mają z nią tylko luźny związek. Nauczyciel rysuje na tablicy cztery współśrodkowe okręgi. Tłumaczy, że obrazują one kręgi przynależności do Kościoła. Im bliżej środka jesteśmy, tym głębiej do niego należymy. W środkowym okręgu nauczyciel wpisuje hasło „Kościół katolicki” i wyjaśnia, że to w nim jest pełnia darów potrzebnych do zbawienia. Następnie pyta uczniów, w jaki sposób stajemy się członkami Kościoła katolickiego. Gdy uczniowie powiedzą, że przez chrzest, ważne, by nauczyciel dodał, że konieczne są też jedność wiary i posłuszeństwo papieżowi. Nauczyciel pyta uczniów, czy pamiętają z lekcji w klasie VI, jakie są wspólnoty ludzi ochrzczonych, ale nienależących do Kościoła katolickiego (prawosławni, protestanci). Wyjaśnia, że to drugi krąg przynależności i wpisuje hasło „Chrześcijanie niekatolicy” do drugiego okręgu. Przyjęli oni chrzest i są włączeni w Jezusa, ale nie uznając wszystkich prawd objawionych, nie są tak blisko centrum jak katolicy. Nauczyciel wskazuje, że omawiane wspólnoty wyznają wiarę w Jezusa, ale istnieją też religie, które Jezusa nie uznają (judaizm, islam, buddyzm itp.). W trzecim okręgu wpisane zostaje hasło „Wyznawcy innych religii”, a nauczyciel wyjaśnia, że oddają oni część Bogu (czasami nawet temu samemu co chrześcijanie), ale nieuznanie Jezusa za Mesjasza sprawia, że te osoby są dalej od pełni łask dających zbawienie. W ostatnim kręgu nauczyciel wpisuje hasło „Poszukujący Boga”. Jest to grupa ludzi, którzy wciąż szukają swojej drogi wiary. Na zakończenie nauczyciel tłumaczy, że każdy, niezależnie od wyznawanej religii, jeżeli dostępuje zbawienia, otrzymuje ten dar przez Jezusa, który działa w Kościele.

W związku z tym Kościół jest konieczny do zbawienia, nawet jeżeli się go nie zna – i nie jest to sprzeczne z prawdą o powszechności zbawienia. Jednocześnie, jak czytamy w *Katechizmie Kościoła Katolickiego*: „Nie mogliby więc zostać zbawieni ludzie, którzy wiedząc, że Kościół założony został przez Boga za pośrednictwem Chrystusa jako konieczny, mimo to nie chcieliby bądź przystąpić do niego, bądź też w nim wytrwać”.

Grafikę z czterema okręgami uczniowie mogą wykonywać równolegle z nauczycielem, rysując w zeszytach.

Metoda – praca z podręcznikiem. Uczniowie wykonują ćwiczenie 1 z podręcznika (punkt: „Praca na lekcji”).

Metoda – pogadanka. My, należący do Kościoła katolickiego, mamy pełnię łask potrzebnych do zbawienia. Wiąże się to również z określonymi zadaniami. Nauczyciel pyta uczniów, z jakim obowiązkiem wiąże się przynależność do Kościoła. Należy zwrócić uwagę, by oprócz myśli związanych z przyjmowaniem sakramentów i modlitwą, pojawiły się również takie, które wskazują na dawanie świadectwa i troszczenie się o swoją tożsamość katolika. Nauczyciel może wyjaśnić, że zdarzają się osoby, które się zagubią w życiu, odchodząc od źródła łaski, którym jest Jezus obecny w Kościele. Dlatego powinniśmy uważać na to, by się od Niego nie odłączyć. Uczniowie mogą podać pomysły, w jaki sposób pielęgnować swoją tożsamość chrześcijańską.

Podsumowanie lekcji

Jezus chce, żeby każdy człowiek był zbawiony, dlatego nie ogranicza swojej łaski tylko do jednego narodu czy wybranej części świata. Każdy jest przez Niego zaproszony do jedności z Nim w niebie. Do zbawienia potrzebujemy Kościoła, gdyż w nim jest obecny sam Jezus. Pełnię środków potrzebnych człowiekowi możemy znaleźć w Kościele katolickim, jednak inne wyznania i religie też mogą posiadać niektóre cechy Kościoła.

Modlitwa na zakończenie

Z podręcznika.

Praca domowa

Z podręcznika.

Korelacja z edukacją szkolną

- język polski – wyszukiwanie i porządkowanie potrzebnych informacji w tekście o religiach świata;
- historia – religie świata, różnica między politeizmem a monoteizmem; świat islamu – zasięg ekspansji arabskiej i wpływ cywilizacji muzułmańskiej na Europę; tolerancja i szacunek do przedstawicieli innych religii i wyznań.